

ANYAGVIZSGÁLÓK LAPJA

Szerkesztőség:

a kiadó **TESTOR BT.** címén
Budapest XII., Meredek u. 45.
1538 Budapest, Pf. 528.
Telefon: 319-4782
Telefax: 319-2284

Felelős szerkesztő:

dr. Lehofer Kornél

A szerkesztőbizottság tagjai:

dr. Borbás Lajos

Fücsök Ferenc

dr. Havas István

Koczor Zoltán

Ruzicska György

dr. Pólos László

dr. Tóth László

Kiadja:

TESTOR BT.

Felelős kiadó:

Szapponos György
ügyvezető igazgató

Előfizetési díj 1996-ra

(1-4. szám): 1.800,- Ft

Előfizethető közvetlenül a kiadónál, illetve postautalványon, vagy átutalással, az EKB 13-00-0017/102 65712 szla. számon. Az előfizető csekken a KÖZLEMÉNY rovatban kérjük írják be az előfizetésre vonatkozó időszakot.

Hirdetések felvétele és kéziratok leadása a TESTOR BT címén.

Nyomda:

Felelős vezető: Szabó Lajos

Formakészítés: **PC-PRINT BT.**

FIGYELEM!
Le ne maradjon!
Idejében fizessen elő!

ISSN 1215-841C

Bemutatkoztunk Európának

Nagy elismerés érte a GTE Roncsolásmentes Anyagvizsgáló Szakosztályt a 6. ECNDT alkalmával 1994 októberében Nizzában. A *dr. Konkoly Tibor* szavazóküldöttünk vezette képviselőcsoportunk aktív munkájának elismeréseként a hazai roncsolásmentes anyagvizsgáló társadalom európai bemutatkozásra kapott lehetőséget, mégpedig az **Insight** című angol szaklap 1996. márciusi európai számában.

Az **Insight** a *British Institute of Non-Destructive Testing* havonta megjelenő, Európa egyik legjobb *szakmai lapja*. Kiváló munkájával elérte, hogy évente négy száma az European Council of NDT támogatásával jelenik meg és a lapot egész Európában terjesztik. A lap európai számainak megjelenését az *European Advisory Panel* segíti, amely bizottságban *Fücsök Ferenc* képviseli Magyarországot.

Az **Insight** 1996. márciusi száma *Euro Feature: NDT in Hungary* címmel 25 oldalt szentelt a magyar roncsolásmentes anyagvizsgáló társadalom bemutatására.

A bevezető cikk első részében a szerzők, *dr. Réti Pál*, *dr. Konkoly Tibor* és *dr. Karsai István*, áttekintést adnak a roncsolásmentes anyagvizsgálók GTE-szervezetének történetéről és munkájáról. A cikk második felében a nagyobb hazai laborok közül az AGMI Rt., az ÁEEF, a Dunai Vasmű, az Erőkar Rt. és a Paksi Atomerőmű Rt. roncsolásmentes laboratóriumai mutatkoznak be. (Ezeket lapunk olvasói a *Bemutatjuk a ... labort* rovatunkból is már megismerhették.) Ezt az átfogó tevékenység- és helyzetképet ezen laboratóriumok egy-egy speciális vizsgálattechnikai eredményeit ismertető szacikkek követik. Bemutatkozásunkat, az Euro Feature rovat hagyományainak megfelelően, rmv-személyiségek – esetünkben Farkas Béla és személyem – életútjának ismertetése egészíti ki.

A szacikkeket az egri IX. roncsolásmentes anyagvizsgáló szemináriumon választottuk ki, és kibővített formában közzétük. Ezek többsége már megjelent az Anyagvizsgálók Lapja 1995/2-3. és 1996/1. számaiban, ezért itt csak felsoroljuk őket.

Szabó Dénes, Palásti József: A paksi reaktortartályok roncsolásmentes vizsgálata; *Bagi István, Gubicza Péter, Váradai Károly*: Turbinalapátok ultrahangos vizsgálati technológiájának kidolgozása; *Spokál István, Csepregi István, Lautner Nándor, Klausz Gábor*: Menetes furat örvényáramos vizsgálata; *Zolnay Gábor*: Nyomástartó edények akusztikus emissziós vizsgálatának eredményei. Közzétük továbbá, *Tar József*nek a spirálcövek vizsgálatáról és *Jung József*nek a magyarországi sugárvédelemről írt cikkét, valamint *Palásti József Farkas Bélát* bemutató írását. Ezeket jelen számunkban mutatjuk be az Olvasónak, aki, biztos vagyok benne, velünk együtt örül a roncsolásmentes vizsgálók szép nemzetközi sikerének.

Fücsök Ferenc
a rasz elnöke

FELHÍVÁS

A Magyar Anyagvizsgálók Egyesülete 1897. június 16-án alakult meg *Rejtő Sándor* vezetésével, aki a mai Budapesti Műszaki Egyetem Mechanikai Technológiai Tanszékét vezette, és az egyetem rektora is volt.

1997-ben, a szervezet megalakulásának centenáriuma alkalmából a Miskolci Akadémiai Bizottság és a Gépipari Tudományos Egyesület – a társegyesületek bevonásával – tudományos rendezvény keretében megemlékezést tart, áttekintve a hazai anyagvizsgálat kialakulását, megerősödését és a nemzetközi szakmai életben betöltött szerepét. A rendezvény kapcsán egy olyan színvonalas kiadvány elkészítését tervezzük, amely szakterületünk „bibliája” lehet az elkövetkező évszázadban. Ebből adódóan minden olyan ötletet, észrevételt, tanácsot, történelmi áttekintéssel foglalkozó publikációkat, dokumentumokat szívesen várunk – az Anyagvizsgálók Lapja szerkesztőségének címére –, amely a méltó megemlékezést elősegíti. Van mihez méltónak lennünk, hisz a századforduló publikációit olvasván egyértelmű: hazánk szakemberei a világ élvonalába tartoztak!

Legyen az Anyagvizsgálók Lapja fóruma a centenáriumi felkészülésünknek!

A szervezőbizottság nevében:
Dr. Tóth László – Dr. Lehofer Kornél

RmV-HELYZETKÉP – NDT REWIEV – ZfP-RUNDSCHAU

Dr. Tóth László: Miért a felületi hibák vizsgálata a fontosabb? Why the testing of surface flaws is more important? Warum die Prüfung der Oberflächefehler ist wichtiger?	43
Dr. Karsai István, Dr. Ginszler János: Nagyobb szilárdságú acél – nagyobb kockázat – fokozott követelmények Higher strength steel – higher risk – greater requirements Höhere Stahlfestigkeit – höheres Risiko – erhöhte Forderungen	45
Dr. Tar József: A roncsolásmentes anyagvizsgálat és az információ-technológia hatásai a spirálcsőtermék életgörcbéjére a Dunafernél The effect of NDT and information technology on the life-cycle of spiral-welded pipes at Dunaferrel Die Wirkung der zerstörungsfreie Prüfungen und Informationstechnologie für die Lebensbahn der spiral-geschweißte Röhren bei Dunaferrel	48
Dr. Jung József: Sugárvédelem az ipari radiográfiában Magyarországon Radiation protection in industrial radiography in Hungary Strahlenschutz im industrielle Radiographie in Ungarn	52
U. Hoppenkamps: Az ultrahangvizsgálati adatok elektronikus feldolgozása Electronic processing of the ultrasonic testing data Elektronische Ultraschall-Prüfdatenverarbeitung	54

VIZSGÁLATI MÓDSZEREK – TESTING METHODS – PRÜFMETHODEN

Dr. Krállics György, Tatár Levente: Sima próbatest szakítóvizsgálata a módosított Gurson-féle szívós törési elmélet alapján Tensile testing of smooth test-piece on the basis of the modified Gurson's tough fracture theory Zugversuch der glatt Probestab auf den Basis der geänderte Zähbruchtheorie von Gurson	56

MŰSZERES ANALITIKA – ANALYSIS WITH INSTRUMENT – INSTRUMENTELLE ANALYSE

Kovács Lajosné, Özse József, Varjúné B. Ilona: ARC-MET 900 mobil spektrométer alkalmazása és elemzési tapasztalatok Using of the ARC-MET 900 mobile spectrometer and the analytical experience Anwendung des ARC-MET 900 mobil spektrometer und die analytische Erfahrungen	59
Dr. Lehofer Kornél, Papp Balázs, Rátai Sándorné, Szigethy Istvánné: A szén hamutartalmának meghatározása korszerű XRF-módszerrel Determination of ashes content of the coal by means of a modern XRF method Bestimmungen des Aschengehalt von Kohle mit zeitgemäß XRF-Methode	61
Dr. Gh. Vlaicu, F. Pirsan, P. Nicolae: Oldott és nem oldott Al és B optikai emissziós spektrometriás meghatározása acélokban a csúcsintegrálás módszerével Determination of the dissolved and undissolved Al and B from steels by means of peak integrating optical emission spectrometrical method Bestimmungen der gelöst und ungelöst Al und B aus den Stähle mit einen optische emission spektrometrische Spitzintegrationsmethode	62

HÍREK – NEWS – NACHRICHTEN	63

SZABVÁNYOSÍTÁS – STANDARDIZATION – NORMUNG

Újjászervezik a szabványosító bizottságokat Reorganization of the standardizing committee Neuorganisierung der Standardisierungskomitees	65
Új európai megfelelőségi jel New mark of conformity to European Standards Neue Marke der Übereinstimmung für Europäischer Standards	65

MÉRFÖLDKÖVEK – MILESTONES – MEILENSTEIN

Dr. Karsai István, Dr. Réti Pál: A magyar roncsolásmentes anyagvizsgáló szervezet rövid története The brief history of the Hungarian NDT-organization Die kurze Geschichte der ungarische ZfP-Organisation	66
Palásti József: Egy anyagvizsgáló siker-sztori A material tester's success story Erfolgsgeschichte eines Materialprüfer	69
ESEMÉNYNAPTÁR – CALENDER OF EVENTS – AKTUALITÄTKALENDER	70

TARTALOM '95 – CONTENTS '95 – INHALT '95